

رهبر معظم انقلاب سال ۱۳۸۳ را سال «پاسخ‌گویی» نام‌گذاری کردند و در پیام نوروزی فرمودند: «مسئولان بخش‌های مختلف به مردم گزارش بدهند که در دوران مسئولیتی که در حال پایان یافتن است یا پایان یافته، چه خدمت بزرگ و چه کار شایسته‌ای را برای مردم انجام داده‌اند. دولت خدمتگزار، قوه قضائیه و مجلس شورای اسلامی به مردم پاسخ دهند که آنچه را که به عنوان شعار کار خود بر زبان آورده‌اند و همچنین آنچه را که مطالبات عمده رهبری در این سال‌ها بوده است، چگونه تحقق بخشیده‌اند. مسئولان دولتی و قوه قضائیه و مجلس شورای اسلامی به مردم بگویند که برای خدمت به عموم ملت ایران، برای تولید علم، برای استقرار عدالت و رفع فقر و فساد و تبعیض در جامعه - که اصلاح واقعی در جامعه این‌هاست - برای نهضت عدالت خواهی و برای نهضت مبارزه با فساد، چه اقدامات عمده‌ای را انجام داده‌اند. در واقع سال ۱۳۸۳، سال پاسخگویی سه قوه به ملت ایران است. مطمئناً در این پاسخگویی، حقایق شیرین و بسیاری برای مردم روشن خواهد شد و خدمات بزرگی که انجام گرفته است، به مردم گفته خواهد شد. در این پاسخگویی، مسئولان به کمبودها و نواقصی در کار خود پی خواهند برد، که آن‌ها را برطرف خواهند کرد و مردم هم با آشنایی بیشتر با عملکرد دستگاه‌ها، منتظر شروع دوره‌های جدید و کارهای جدید و مسئولیت‌های جدید خواهند بود. البته ملت و دولت و نیز مسئولان و آحاد مردم می‌دانند که چه کرده‌اند و می‌دانند که چه باید بکنند و چه پیش روی آن‌هاست».

نظام حکمرانی کشور می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد و تقویت اعتماد عمومی باشد. همچنین با ارتقای پاسخ‌گویی دستگاه‌های مسئول و اثرپذیری از نظرات و آرای عمومی در رفع مشکلات و نقیصه‌ها، مردم، دولت را شنوای سخنان و خواسته‌های خود می‌پندارند و به این ترتیب، رابطه دولت و ملت اصلاح می‌شود و مردم فاصله‌ای میان خود و حکومت احساس نمی‌کنند تا از طریق اقدامات اعتراضی خشن، نظرات و خواسته‌های خود را مطرح کنند. در ضمن عموم مردم نیز در این زمینه بدون مسئولیت نخواهند بود و با عوامل و عناصر برساخته و غیرحقیقی که به فرسایش اعتماد به نظام سیاسی منجر می‌شود، همراهی نمی‌کنند. با توجه به اینکه فضاسازی رسانه‌ای زیادی در رسانه‌های بیگانه و شبکه‌های اجتماعی علیه نظام سیاسی صورت می‌پذیرد، عموم مردم به جای پذیرش القانات این رسانه‌ها می‌توانند با نگاهی تردیدآمیز موضوع را بررسی کنند تا موارد غیرحقیقی به فاصله‌گذاری میان آن‌ها و نظام سیاسی منجر نشود؛ بنابراین از نظر جامعه‌شناختی وجود امکان اعتراض نه تنها ضروری است، بلکه زمینه‌ای برای انتقال خواسته‌ها به نظام سیاسی و تقویت رابطه دولت و ملت است و مسدود شدن یا تضعیف این مسیر، در کمترین حالت به انفعال بخشی از جامعه می‌انجامد که آثار و تبعات منفی آن کمتر از اعتراضات خشن نیست، اما آنچه این اعتراض را به یک اعتراض اثربخش و مقوم امنیت ملی تبدیل می‌کند، وجود فرهنگ سیاسی مبتنی بر اعتماد و پاسخ‌گویی و فرهنگ سیاسی اعتراض همدلانه و بدون تعارض است. در این بین، تعیین راهکارهای قانونی بیان اعتراض و انتقال مطالبات می‌تواند راه‌گشا باشد. از دولت مردمی سیزدهم این انتظار می‌رود که با تأکید بر شعار جمهوریت، زمینه تحقق حداکثری این فرهنگ سیاسی را فراهم کند. ▶